

ФИНАНСОВИ СМЕТКИ ЗА БЪЛГАРИЯ - ПЕРСПЕКТИВИ ЗА РАЗВИТИЕ

Анатолий Христов*,
Венелин Бошнаков**

Финансовите сметки са компонент на Европейската система сметки 1995 (ЕСС '95), предназначен за оценяване на равнището и динамиката на редица основни макроикономически показатели. В тези сметки се представят обобщени статистически данни за финансовите активи и пасиви към края на съответната година, както и за осъществените трансакции между отделните институционални сектори по финансови инструменти. Целта на настоящия доклад е да представи синтезирано някои основни методологически въпроси, свързани с успешното разработване на финансовите сметки на България за периода 2000-2002 година.

Най-общо, финансовите трансакции са свързани, от една страна, с придобиване на финансови активи и поемане на финансови задължения в рамките на националната икономика, както и между нерезидентните и резидентните единици на икономиката (сектор "Останал свят"), от друга. Заедно с капиталовите сметки, отразяващи трансакциите с нефинансови активи и капиталови трансфери, финансовите сметки са част от т.нар. акумулиращи сметки. Крайната цел на двата вида сметки е получаването на независими оценки за показателя "нето предоставени/нето получени заеми" въз основа на различни източници на статистическа информация.

На практика във финансовите сметки показателят "нето предоставени/нето получени заеми" се получава като разлика от сумата на наличностите за нето предоставените минус нето получените заеми. В балансите за нето предоставените заеми се отнасят всички видове вземания (финансови активи) на отделните институционални сектори, а в балансите за нето по-

* Началник на отдел "Финансови национални сметки" в Националния статистически институт, София, ул. "П. Волов" № 2; e-mail: achristov@nsi.bg .

** Главен асистент в катедра "Статистика и иконометрия" в Университета за национално и световно стопанство, София; e-mail: venelinb@unwe.acad.bg .